

Strategi för landsbygdsutveckling

STRATEGI

Typ av styrdokument	Strategi
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KS 2025/962
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen
Fastställd	2026-01-26, § 9
Ersätter	Finns ingen tidigare version av dokumentet
Dokumentansvarig	Utvecklingsledare demokrati och utredning
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Varje mandatperiod

**FALKÖPINGS
KOMMUN**

Innehåll

Inledning och syfte	3
Bakgrund	3
Nulägesbild.....	4
Våra landsbygdsorter	5
Strategins mål	8
Målet är att öka tillväxten och trivseln på landsbygden.	8
1) Fler bor kvar, fler flyttar hit	9
2) Vi gör mer tillsammans	9
3) En levande landsbygd.....	10
4) Enklare att ta sig fram	10
Kommunens roll i landsbygdsutvecklingen	11
Genomförande	12
Ett rättighetsbaserat barn- och ungdomsperspektiv.....	12
Uppföljning.....	12

Inledning och syfte

Falköpings landsbygd är en bärande del kommunen, präglad av stark gemenskap, unika kulturmiljöer, rik natur, ett levande föreningsliv och ett aktivt näringsliv. Här finns människor, företag och föreningar som varje dag bidrar till en plats i rörelse. Från jord till bord, från vardagsliv till framtidsdrömmar.

Genom samverkan mellan invånare, civilsamhälle, näringsliv och kommun bygger vi tillsammans en attraktiv landsbygd fylld av stolthet och framtidstro för alla som bor och verkar här.

Den här strategin visar riktningen för landsbygdsutvecklingen i hela kommunen. Den lyfter fram möjligheter och utmaningar och vägleder gemensamma satsningar för att skapa en hållbar, attraktiv och levande landsbygd.

När strategin talar om *landsbygd* avses allt som ligger utanför Falköpings centralort. Det omfattar tätorter, byar, bygder samt ren och skär landsbygd. Även om det finns skillnader mellan att bo i en tätort och på landsbygden, samlas båda under samma begrepp här. Syftet är att betrakta hela området utanför Falköping som en gemensam del av kommunens landsbygdsutveckling.

Bakgrund

Följande stycke beskriver hur landsbygdsstrategin har tagits fram, från dialogmöten med invånare till analys och förankring i kommunens organisation.

Strategin bygger på ett brett engagemang. Under våren 2025 hölls välbesökta dialogmöten i samtliga tätorter och flera mindre orter. Deltagarna från föreningar, företag, engagerade bybor och politiker diskuterade sina hemtrakters styrkor, möjligheter och attraktionskraft – men också de utmaningar som behöver lösas samt hur tillväxt kan skapas och behållas över tid. Resultaten från dessa dialogmöten har sedan kompletterats med synpunkter som kommit in via webbformulär och andra möten med invånare. Tillsammans ger de ett omfattande och väl förankrat underlag för strategin.

Det insamlade materialet har analyserats och kategoriserats av kommunens verksamheter och förtroendevalda. Resultatet är denna strategi som du nu ser. Den är skriven för att fungera för alla kommunens nämnder och förvaltningar och ska göra verklighet av strategins mål.

Strategin är tänkt att vara vägledande, flexibel och användbar oavsett om du arbetar i kommunens organisation, är engagerad i en förening eller vill förstå hur landsbygdens utveckling prioriteras.

Nulägesbild

Innan strategin visar vägen framåt behöver den beskriva hur det ser ut idag på landsbygden i Falköpings kommun. Här ges en samlad bild av vad som fungerar bra och vad som kan bli bättre.

Landsbygden i Falköpings kommun präglas av stark lokal stolthet och ett stort engagemang. I tätorterna, bygderna och byarna finns gemenskaper som håller ihop, och det finns ett aktivt och inkluderande föreningsliv. På landsbygden finns också vackra och unika besöksmål som lockar både invånare och besökare utanför kommunen.

Samtidigt finns utmaningar. Många orter vill växa, men utvecklingen ska ske med respekt för naturen och det är ofta svårt att finansiera nybyggnation. Flera små lanthandlare har lagts ner medan andra har ersatts av obemannade butiker. Vägnätet har försämrats på vissa håll, och bussturerna har blivit färre. För flera på landsbygden kan avståndet till Falköpings stad ibland upplevas längre än vad kartan visar.

Karta över Falköpings kommun och dess nio största landsbygdsorter.

Våra landsbygdsorter

Runt om i Falköpings kommun finns orter och bygder som tillsammans bär en levande landsbygd. Här möts gemenskap, företagsamhet, natur och kultur – allt det som gör vår kommun stark och unik.

I kapitlet presenteras en nulägesbild över vad som gör varje ort och dess omgivande landsbygd livskraftig idag, deras utmaningar och vilka framtidsbilder som vuxit fram genom lokalt engagemang.

När vi talar om våra landsbygdsorter menar vi både tätorterna och de byar, gårdar och landskap som omger dem; platser där framtidstro och samarbete håller bygden levande.

Stenstorp

Nuläge

Orten bär på ett aktivt lokalt liv som lockar med besöksmål som Dalénium och museet. Man samarbetar redan en del, men det finns mer att vinna på att göra saker ihop. Bygdens kulturarv är en värdefull tillgång som kan tas bättre tillvara. Läget ger dessutom smidiga förbindelser till grannkommunerna.

Önskat läge

En ort där kultur, företag och föreningar möts och tillsammans skapar ett levande kulturkluster som välkomnar fler besökare - och fler nya invånare.

Broddetorp

Nuläge

Med sin storslagna natur och Hornborgasjön som granne har orten en stark attraktionskraft. Här finns butik, skola och bra infrastruktur - men dessa är känsliga för förändringar.

Önskat läge

En hållbar och livskraftig ort där naturen är en självklar del av vardagen. Turism, lokal service och gemenskap går hand i hand och håller bygden levande året runt.

Gudhem

Nuläge

Med stark historisk prägel, pilgrimsmål och växande företag bär orten på stor potential. Samtidigt är utbudet av bostäder begränsat, vilket gör det svårt för fler att slå sig ner här.

Önskat läge

En ort som växer med respekt för sin historia. Klosterområdet, naturen och nya bostäder skapar liv och gör platsen attraktiv både för dem som bor här och för besökare.

Torbjörntorp

Nuläge

Här finns både naturen runt knuten och en rik kultur att upptäcka. Lokala företag håller bygden levande, men bättre vägar och kommunikationer behövs för att allt ska hänga ihop.

Önskat läge

En levande bygd där naturen och de lokala producenterna går hand i hand. Trygga gång- och cykelvägar binder samman människor, och utvecklingen sker hållbart.

Odensberg

Nuläge

Orten präglas av en stark gemenskap och närhet till både stad och natur. Samtidigt saknas den lokala servicen och de mötesplatser som får engagemanget att blomstra.

Önskat läge

En trygg och levande ort där det är lätt att få vardagen att gå ihop. Här finns plats för engagemang, fler mötesplatser och lokal service som gör livet lite enklare.

Floby

Nuläge

Här finns det mesta man behöver - bra service, smidiga tågförbindelser, arbetstillfällen och ett rikt föreningsliv och fritidsaktiviteter. Samtidigt finns en oro för att småföretagen och servicen ska tappa fart framöver.

Önskat läge

En trygg och trivsamt pendlarort med starkt lokalt näringsliv och föreningsliv som står stadigt. En plats med där man både kan bo, jobba och ha en aktiv fritid - utan att behöva lämna bygden.

Åslebygden

Nuläge

Med ett rikt kulturarv och starka föreningar har bygden en stabil grund. Men bristen på service och mötesplatser upplevs bromsa dess potential.

Önskat läge

En levande bygd där kulturarvet, aktivitetshus och cykelleder gör det lätt att mötas, vara aktiv och utvecklas tillsammans.

Vartofta

Nuläge

En aktiv ort med god grannsämja. Naturen är nära och det finns många aktiviteter för barn. Samtidigt saknas tillräckligt med samlingsplatser och kommunikationen med omgivningen kan bli bättre.

Önskat läge

En plats där livet fungerar smidigt – med bostäder, företag och bra kommunikationer. Samtidigt finns naturen och friluftaktiviteterna nära till hands för alla.

Kättilstorp

Nuläge

En sammansvetsad ort, med förskola, butik och en stark gemenskap. Samtidigt upplevs begränsningar i kollektivtrafiken bromsa möjligheterna till utveckling.

Önskat läge

En plats där det går att både bo och driva företag, med fler bostäder och bättre kommunikationer – utan att den småskaliga känslan försvinner.

Kinnarp – Slutarp

Nuläge

Levande orter med industri, idrott och ett engagerat föreningsliv. Samtidigt finns oro för skolans framtid och hur trafiken påverkar vardagen.

Önskat läge

En livskraftig och trygg bygd där arbete, skola och fritid går hand i hand. Här finns både säkra trafikmiljöer och ett näringsliv som växer i takt med bygden.

Åsarp

Nuläge

Här finns ett levande föreningsliv, skola, affär och idrottsverksamhet. Bussarna går som de ska på vardagarna, men vägarna behöver rustas för framtiden.

Önskat läge

En trygg plats där engagemanget fortsätter att växa, med fritidsgård, ett levande föreningsliv och boenden för alla, oavsett ålder eller livssituation.

Strategins mål

Fler ska kunna bo, leva och arbeta i bygderna, och de som bor där idag ska känna framtidstro. Falköpings folkbygder förtjänar framtid.

Målet är att öka tillväxten och trivseln på landsbygden.

Tillväxt ska ske hållbart. Det betyder att social gemenskap, natur- och kulturvärden, samt lokal ekonomi stärks i samklang med varandra.

Eftersom det övergripande målet är brett presenterar strategin nu fyra fokusområden. Varje område bidrar på sitt sätt till att målet om ökad tillväxt och trivsel på landsbygden uppnås och tillsammans skapar de en helhet som stärker hela Falköpings kommun.

För varje fokusområde ingår en beskrivande målbild som visar hur det ska se ut när målet är uppfyllt. Målbilden fungerar som en vision för det önskade läget. Efter målbilden följer vägledningar som konkretiserar innebörden av målbilden och visar hur strategin kan användas för att stödja kommunens verksamheter i att nå målet.

1. Fler bor kvar, fler flyttar hit
2. Vi gör mer tillsammans
3. En levande landsbygd
4. Enklare att ta sig fram

1) Fler bor kvar, fler flyttar hit

Målbild

Landsbygden i Falköpings kommun erbjuder attraktiva och varierade boendeformer för olika livsskeden, från hyresrätter och småhus till villor och seniorboenden. Fler barnfamiljer och unga vuxna väljer att bo kvar, och fler väljer att flytta till landsbygden tack vare trygga miljöer, fungerande vardagsliv och närhet till natur, gemenskap och aktiviteter.

Vägledning

1. Utgå från platsens styrkor: Boendeutveckling ska bygga på varje orts identitet, kvaliteter och landskap.
2. Tänk cirkulärt: Främja ombyggnation, samnyttjande och konvertering där det är lämpligt ur både boende-, miljö- och kulturmiljösynpunkt.
3. Stöd och synlighet: Ge markägare tillgång till tydlig information, rådgivning och marknadsföring.
4. Profiler kommunen: Lyft fram Falköping som en attraktiv plats att bo och leva på, i både stad och landsbygd, i enlighet med Falköpings platsvarumärke.

2) Vi gör mer tillsammans

Målbild

Kommunens organisation och landsbygden har en regelbunden och öppen dialog där invånare, föreningar och företag enkelt kan göra sina röster hörda. Dialogerna är konstruktiva och leder till insatser och åtgärder som kan följas upp. Återkoppling är självklar och det framgår vad som tagits emot, hur det har vägts in och vad som händer härnäst. Dialogerna når brett och inkluderar många olika röster.

Vägledning

1. Tydlighet och regelbundenhet: Dialoger ska föras regelbundet och med tydlighet om vad som behandlas.
2. Bredd och inkludering: Ett aktivt arbete för att säkerställa att människor med olika åldrar, bakgrunder och språkkunskaper ges möjlighet att delta genom anpassade tider, format och kommunikation.
3. Positiv kontakt: Kommunens verksamheter möter invånare med vänlighet och uppskattning.
4. Återkoppling som standard: Alla som har deltagit i dialoger med kommunen får återkoppling där det tydligt framgår vad som har sagts och vad som händer framåt.
5. Barn- och ungdomsperspektiv: Säkerställ medskapande former för unga och väg in deras vardag och trygghet i beslut som rör dem.

3) En levande landsbygd

Målbild

Landsbygdens orter har en levande miljö där föreningsliv, kultur, idrott, mötesplatser och lokala företag tillsammans skapar rörelse, gemenskap och delaktighet i alla åldrar. Aktiviteter planeras och genomförs i samverkan mellan föreningar, invånare, näringsliv och besöksnäring med hållbarhet i fokus, vilket stärker platsens attraktionskraft och trivsel.

Vägledning

1. Tillsammans som norm: Trivselaktiviteter formas i samverkan mellan föreningar, företag, besöksnäring, invånare och kommunen.
2. Unga i centrum: Barn och unga ska ha inflytande över innehåll, tider och former för aktiviteter som riktas till dem. Aktiviteterna ska vara nära, trygga och tillgängliga.
3. Jämlik spridning och tillgänglighet: Aktiviteter ska finnas i flera orter under året och vara möjliga att nå även utan bil. Mötesplatser och evenemang ska vara öppna och ha låga trösklar för delaktighet.
4. Platsens identitet: Bygg vidare på orternas egna styrkor, historia, natur, idrott och kultur för att skapa stolthet och locka fler besökare.
5. Resurseffektivitet: Använd det som redan finns, som lokaler, ytor, nätverk och kunskap. Samnyttjande och delning ska vara förstahandsvalet.

4) Enklare att ta sig fram

Målbild

Invånare på hela landsbygden har bra vägar till och från sina bostäder. Utbyggda cykelvägar gör det enklare att ta sig med cykel till centralorten. Kollektivtrafiken finns tillgänglig i hela kommunen och i tätorterna är det lätt att gå med barnen till skolan.

Vägledning

1. Bättre vägar på landsbygden: Kommunen utför påverkansarbete för bättre vägstandard på både statliga och enskilda vägar mellan tätorter och andra viktiga platser.
2. Kommunen främjar flexibla och hållbara resmöjligheter på landsbygden: Genom samverkan med region, trafikföretag och invånare skapas förutsättningar för bättre kollektivtrafiklösningar.
3. Kommunen skapar förutsättningar för mer gång och cykel: Enklare gång- och cykelleder på landsbygden utreds, samtidigt som tätorternas gång- och cykelvägar prioriteras. Kommunen utför påverkansarbete för utveckling längs vägar kommunen inte äger.
4. Beslut som bygger på fakta och dialog: Resvaneundersökningar, felanmälningar och invånarnas synpunkter används och hjälper kommunen att prioritera bättre.

Kommunens roll i landsbygdsutvecklingen

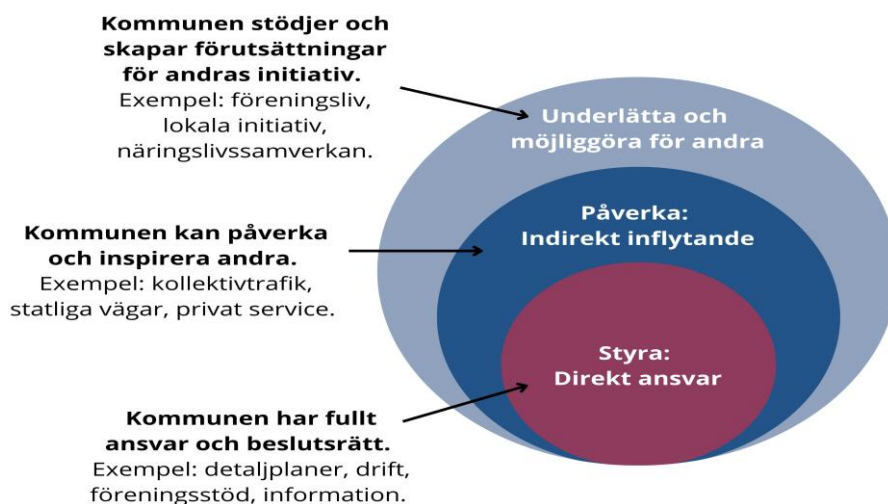
Kommunens möjlighet att påverka utvecklingen på landsbygden ser olika ut beroende på område.

I vissa frågor har kommunen direkt ansvar och beslutskraft, till exempelvis när det gäller detaljplaner, kommunal service, föreningsstöd och information. Här kan kommunen själv fatta beslut, genomföra åtgärder och följa upp resultat.

I andra frågor har kommunen indirekt påverkan, som när det handlar om kollektivtrafik, statliga vägar, privat service eller föreningsengagemang. I dessa fall handlar kommunens roll mer om att samordna, stödja och skapa goda förutsättningar för andra aktörer som vill bidra.

Strategin utgår därför från att kommunen ska:

- Använda sin rådighet klokt och tydligt och agera där den kan styra
- Påverka där den kan inspirera, och
- Underlätta där andra vill ta initiativ.

Genomförande

Strategin genomförs i samverkan mellan kommunen, föreningslivet, näringslivet och invånarna. Kommunstyrelsen är huvudsaklig ägare av strategin. Alla nämnder, förvaltningar och avdelningar inom kommunen har en roll i genomförandet då strategins mål berör hela organisationen.

Strategin är ett politiskt styrdokument och bestäms av kommunfullmäktige och gäller för kommunens verksamheter. Aktiviteter och insatser som görs för att genomföra strategin bestäms i kommunens reguljära styrkedja.

För att strategin ska bli verklighet krävs planerade aktiviteter och en kontinuerlig dialog med kommunens invånare. Arbetssättet ska vara invånarnära, regelbundet och skapa förtroende och ökad delaktighet.

För landsbygdsstrategin finns en samordnare som, tillsammans med invånare, arbetar för att ge underlag till kommunens verksamheter för att kunna skapa relevanta aktiviteter som ska genomföras av kommunen och i samverkan med invånare.

När beslut har fattats kring vilka aktiviteter som ska göras under kommande år kommuniceras detta ut till invånare.

Ett rättighetsbaserat barn- och ungdomsperspektiv

Kommunen skapar tydliga möjligheter för barn och unga att bidra med sina synpunkter och ser till att de får återkoppling på hur deras röster tas tillvara i beslutsprocessen. Genom detta arbetssätt blir barn och ungas perspektiv en självklar del av utvecklingen av landsbygden. Att lyssna på barn och unga och ta deras åsikter på allvar är en förutsättning för beslut som utgår från barnets bästa och för en långsiktigt hållbar utveckling av landsbygden.

Uppföljning

Sker av kommunstyrelsen en gång om året tillsammans med verksamhetsrapporten. En aktualitetsprövning av strategin görs en gång varje mandatperiod.